

Litteratur.

En Rejsedagbog fra 1838.

Kunstforeningen i København har ved Georg Nygaard udgivet:

Maleren Martinus Rørbyes Rejsedagbog 1830. Paa denne Rejse kom han ogsaa til Thy og Thisted, hvor han besøgte Amtmand Faye, der var gift med hans Moders Søster. Her opholdt han sig fra den 15. Juni til 7. Juli og fra dette Ophold og fra Rejser til Vestervig og Klitmøller foreligger der Optegnelser og lagttagelser. Det er imidlertid særlig den Række Tegninger her fra Egnen, som findes gengivne i Bogen, der har speciel Interesse. Under hans Ophold besøgte Kong Fr. d. 6. d. 21. Juni Byen og gennem de knappe Notitser herom faar man et ret levende Indtryk af de Forberedelser, som den lille Bys Embedsmænd og Borgere udviste for at modtage Majestæten paa det prægtigste.

Af særlig Betydning er som sagt de Tegninger og Studier, gennem hvilke man gør Bekendtskab med Datidens Bondedragt; medens Rørbye opholdt sig her gav et Besøg i Vestervig og et Marked i Thisted ham rig Lejlighed til at tegne forskellige Typer, ”og det var et ganske artigt Skue at se de fleste Fruentimmer at bære Hatte ovenover deres Hovedpynt”. Dette bestod iøvrigt af det hvide, pibede Hovedsæt, som efter Tegningerne ogsaa ses baaret uden Hat, men fastbundet til Hovedet paa ejendommelig Maade med et kulørt Tørklæde.

Ogsaa Skildringer fra Besøg hos Datidens Embedsmænd og Købmænd i Thisted er meget fornøjelig; selv om han baade som Kunstner og Københavner ironiserer let over ”Spidsborgerne”, saa faar man et meget fornøjeligt Indtryk af Datidens Borgerskab, som han iøvrigt ogsaa forevigeede gennem enkelte Tegninger, saaledes det bekendte Billede af Borgervæbningen.

Vilh. Lorentsen: De danske Augustinerklostres Bygningshistorie. Bogen udkom 1928 og vil maaske nok være nogle af Historisk Samfunds Læsere bekendt, men der er al Anledning til at gøre opmærksom paa den fortrinlige Skildring af Vestervig Kloster, der findes i den; det er ikke alene Kirkens Bygningshistorie, der findes omtalt, men ogsaa selve Klosterets ud fra de Udgravninger, der har fundet Sted, sidst i 1927. Det viste sig da, at de egentlige Klosterbygninger har ligget Syd for Kirken og der pasvistes Rester baade af en østre og en søndre Fløj. Iøvrigt har der i Tidernes Løb været foretaget en Række Tilbygninger og Ombygninger af Klosterets forskellige Huse, og det menes konstateret, at det ældste Anlæg af Klosteret har været et Vinkelanlæg og stammer fra romansk Tid.

Niels Hedin: Hammer Bakker. Selv om den i Bogen omtalte Egn ikke ligger indenfor Aarbogens Virkekreds, den ligger ca. 10 km Nordøst for Nørre Sundby, saa er den dog kendt af ikke faa her fra Egnen, da den efterhaanden er blevet et søgt Udflugtssted. Cand. pharm. Hedin har i en velskrevet og monumental Bog forsynet med en Overdaadighed af fortrinlige Billeder skildret dette Vendsyssels ejendommelige Bakkedrag baade historisk, arkæologisk og geografisk. Bogen er af Interesse for enhver, der interesserer sig for Hjemstavnsforskning, og det var at ønske, at en lignende Skildring fra Thy kunde fremkomme; her tænkes særlig paa Hanstholmen, hvor en ny Historie nu begynder ved Anlægget af Havnen; her var der ogsaa mange forskellige Minder, som vel fortjente at blive samlede, inden de gik i Glemmebogen. Hedins Bog er som et Mønster for, hvorledes en saadan Skildring bør være.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1931, side 215-216)